

POD Vecheč žne úspechy vďaka svedomitej práci ľudí

História družstva vo Vechci, obci susediacej s okresným mestom Vranov nad Topľou, sa začala písať v 70-rokoch minulého storočia. Pred rokom 1989 počet zamestnancov družstva atakoval až číslo 1300. Samozrejme, nešlo len o ľudí pracujúcich priamo v poľnohospodárstve, ale väčšina z nich nachádzala uplatnenie v rôznej pridruženej výrobe. Po zmene režimu sa postupne začali špecializovať len na poľnohospodársku výrobu.

Pod súčasným názvom Poľnohospodárske obchodné družstvo Vecheč pôsobia od roku 1995. Transformácia na tomto družstve prebehla kontinuálne, bez výraznejších personálnych zmien, čo môže byť príkladom pre mnohých, kde bol vývoj neporovnateľne komplikovanejší. POD Vecheč si za dlhé roky vybudovalo povesť jedného z najlepších poľnohospodárskych podnikov na Slovensku, o čom svedčí aj umiestnenie v súťaži Top Agro za rok 2020 (víťazstvo v kategórii - družstvá hospodáriace v znevýhodnených podmienkach). Čo hľadať za týmito úspechmi? Odpoveď je jednoduchá, ale cesta k tomu určite nebola ľahká: Pracovitosť a odborná zdatnosť miestnych ľudí. Predsedníčka

Na snímke zľava: Predseda POD Vecheč Marián Bindas a spoľahlivý zamestnanec Peter Čandík.

stolička patrí druhým rokom Mariánovi Bindasovi, ktorý bol predtým agronómom. Post predsedu dovtedy úspešne dlhé roky zastával Ján Kravec, v súčasnosti už v pozícii penzistu. Družstevný chotár sa rozprestiera na 2220 ha poľnohospodárskej pôdy v katastrach Vechca, Juskovej Vole, Banského a čiastočne Vranova nad Topľou, Sačurova a Komáran. Väčšia časť pôd nedosahuje vysokú bonitu, tie najkvalitnejšie nájdeme v okolí rieky Topľa, a naopak

neúrodné pôdy s malou vrstvou ornice v okolí obce Banské, ležiacej v Slanských vrchoch. Vedenie POD Vecheč si plne uvedomuje previazanosť živočíšnej výroby s rastlinnou. Zároveň sa ale zamýšľajú ako ďalej s chovom 195 dojníc na hospodárskom dvore Ortáše. Vrásky na čele im spôsobuje prehlbujúci sa problém s pracovnou silou, a rovnako dlhodobo nepriaznivá ekonomika pri tomto nesmierne náročnom odvetví poľnohospodárskej výroby. Zelenú tu ale určite dostane rozšírenie chovu mäsového dobytku, okrem plemena slovenské strakaté aj limousine.

Na vyše 1600 ha ornej pôdy pestujú v najvýraznejšom zastúpení obilniny. Sejba tých ozimných nebola vlni vôbec jednoduchá, z dôvodu mimoriadne daždivej jesene. Vo Vechci zaznamenali počas minuloročného októbra až 109 mm zrážok. Ako hovorí Marián Bindas: „Ozimný jačmeň sme zasiali v náročných podmienkach na 43 ha, aj z dôvodu nakúpeného osiva. Oveľa horšie dopadol plánovaný osev ozimnej pšenice. Z pôvodných 430 ha bola konečná realita len 250 ha, pritom posledné sejby sme urobili až v polovici novembra.“ Pán predseda ďalej dopĺňa: „Ozimnú pšenicu sme nahrádzali jarnou a navýšením výmer sóje, kukurice a slnečnice. Ideálnou nebola ani sejba širokoriadkových plodín. Pre chladné počasie sme mali na to optimálny len jeden týždeň v polovici mája. Aj preto sme využili služby externej firmy, ktorá nám zasiala 200 ha ku-

Radličkový kyprič Pöttinger Terra s pracovným záberom 4 metre. Ide o prvý stroj tohto typu dodaný na Slovensko.

Mechanizátor POD Vechec Dušan Rakoci.

kurice. Akonáhle sejba skončila, spadlo 80 mm zrážok a naše zlievavé pôdy to doslova zabetónovalo. Následne za takmer 2 mesiace spadlo spolu iba 15 mm, aj to postupne v ťažko merateľných dávkach.“

Pod repku pred rokom naorávali, čo v miestnych podmienkach nebýva veľmi zvykom. Vzhľadom na počasie inú možnosť nemali. Po zoraní 150 ha mali následne značný problém s rozrobením veľkých hrúd, aj preto neosiati plochu približne 10 ha. Repku tak zberali v po-

slednej žatve z výmery 146 ha.

Žatvu odštartovali na prelome júna a júla výmlatom tráv na semeno, ktorých pestovanie má vo Vechci dlhoročnú tradíciu. „Medziročne sme navýšili plochy tráv na osivo o 35 ha na súčasných 100 ha. Na tento účel využívame najmä menej úrodné parcely, kde by nám iné plodiny ekonomicky nevychádzali. Úrody dosahujeme väčšinou od 8 metrákov do 1 tony z hektára,“ dodáva Marián Bindas. Na úrodách obilnín sa negatívne podpísala problematická

sejba a početné výmoky na parcelách. Preto pri ozimnom jačmeni zaznamenali jednu z najnižších úrod za posledné roky, len 4 t/ha. Pšenica sypala v priemere po 6,2 t/ha, repka 3,4 t/ha a jarný sladovnícky jačmeň 4,7 t/ha. Tesne pred žatvou, 11. júla, sa cez vyše 200 ha ich najúrodnejších polí prehnal silný ľadovec, čo sa značne podpísalo pod celkové úrody. V čase našej augustovej návštevy jesenné plodiny ešte len čakali na zber, vlni sa kukurice urodilo 10,7 t/ha, slnečnice 2,8 t/ha a sóje 3,2 t/ha. Mimochodom, daždivý záver minulého roka im posunul koniec zberu kukurice až do januára. Tento rok pribudlo do strojového parku POD Vechec niekoľko nových strojov, vrátane traktora John Deere 8R 310 a ťahaného postrekovača Tecnom. Osobitne musíme vyzdvihnúť radličkový kyprič Pöttinger Terria 4030. Ide o novinku od výrobcu a stroj dodaný do Vechca bol vôbec prvým na Slovensku.

Výmera poľnohospodárskej pôdy	2 220 ha
Počet stálych pracovníkov	47
Tržby	2 029 659 eur
Zisk po zdanení	148 293 eur

KONTAKT:

Poľnohospodárske obchodné družstvo Vechec
Družstevná 19
094 12 Vechec
Predseda: Marián Bindas
Mobil: +421 918 623 270
Tel.: +421 57/ 488 1612
e-mail: podvechec@gmail.com

Náklady v stádach dojných oviec v roku 2020

Oproti roku 2019 sa v roku 2020 v kategórii základné stádo náklady v nami sledovaných chovoch dojných oviec zvýšili o 7 %.

Metodika

Ekonomická databáza, ktorú tvoríme na NPPC-VÚŽV Nitra, obsahovala v roku 2020 údaje o naturálno-ekonomických ukazovateľoch 10 stád dojných oviec (plemená zošľachtená valaška, cigája, slovenská dojná a lacaune). Počet stád sa oproti roku 2019 znížil z dôvodu zrušenia chovu dojných oviec o dve stáda. Náklady sme analyzovali za každé stádo zvlášť, osobitne za kategóriu základné stádo (bahnice, plemenné barany a jahňatá do 3 mesiacov veku) a kategóriu mladé ovce určené na ďalší chov (jahničky, jarky a barany). V súlade s metodikou NPPC-VÚŽV Nitra sme nákladové položky vyjadrili v prepočte na krmný deň a pri základnom stáde aj na prepočítanú bahnicu a rok. Vychádzajúc zo vstupného súboru údajov sme vypočítali priemerne náklady v roku 2020 a po-

rovnali ich s priemernými nákladmi v predchádzajúcom roku.

Náklady základného stáda

V kategórii základné stádo (ZS) boli v roku 2020 najvyššou položkou priemerných celkových nákladov (tabuľka č. 1) ostatné priame prvotné a druhotné náklady spolu (0,201 €/KD), čo predstavovalo podiel 28 %. V porovnaní s rokom 2019 sme zaznamenali ich zvýšenie o 9 %. Na ostatných priamych nákladoch sa ostatné priame náklady prvotné (náklady na plemenárske a veterinárne úkony, elektrickú energiu, sociálne odvody a pod.) podieľali rovnako ako v roku 2019 tromi štvrtinami, zvyšnú štvrtinu predstavovali ostatné priame náklady druhotné (náklady na vlastnú autodopravu, prácu traktorov a iné služby vykonané v rámci poľnohospodárskeho subjektu). Druhou najvyššou položkou celkových nákladov boli náklady na mzdy vyplatené zamestnancom (0,191 €/KD), ktorých výška sa v porovnaní s rokom 2019 nezmenila; ich podiel z celkových nákladov na ZS predstavoval 27 %. Za pracov-

nými nákladmi nasledovali náklady na krmivá (0,139 €/KD), ktoré sa na celkových nákladoch podieľali 19%. Oproti roku 2019 sme zaznamenali ich zvýšenie o 9 %. Zostávajúce nákladové položky (ostatné materiálové náklady, opravy a údržba, odpisy majetku a zvierat, réžie) spolu tvorili 26 % (jednotlivo nepresiahli 10 %) celkových nákladov ZS.

Z porovnaní rokov 2020 a 2019 vyplýva, že celkové náklady ZS sa v priemere medziročne zvýšili o 7 %. Celkové náklady na bahnicu, vrátane ostatných kategórií ZS, prepočítané na 1 KD dosiahli v roku 2020 hodnotu 0,720 €. V roku 2019 predstavovali hodnotu 0,673 € (pozri Agromagazín 10/2020, s. 10). Po odpočítaní nákladov na vedľajší výrobok (náklady na živo narodené jahňatá, vlnu a maštalný hnoj), vlastné náklady na 1 KD dosiahli v roku 2020 hodnotu 0,665 €. Ročné náklady na prepočítanú bahnicu ZS v roku 2020 dosiahli hodnotu 262,8 €, po odpočítaní nákladov na vedľajší výrobok 242,72 €. V porovnaní s rokom 2019 zvýšenie celkových nákladov o 7 % v roku 2020 predstavovalo v absolútnom vyjadrení ich zvýšenie o 20 €.